

Warszawa, dnia 18 października 2021 roku

Naczelnny Sąd Administracyjny

za pośrednictwem

**Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
w Warszawie**

Wydział IV

ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa

Skarżąca:

Lyudmyła Kozłowska

[REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE]

zastępowana przez pełnomocnika:

adwokata Joannę Koch

Kancelaria Adwokacka

ul. Mokotowska 57 lok. 4, 00-542 Warszawa

Organ:

Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców

/adres w aktach sprawy/

Sygn. akt: IV SA/Wa 530/21

Wpis stały: 150 zł

**SKARGA KASACYJNA
od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie
z dnia 7 lipca 2021 roku**

Działając w imieniu i na rzecz Skarżącej Lyudmyły Kozłowskiej (pełnomocnictwo w aktach sprawy) na podstawie art. 173 § 1 i 2 p.p.s.a. **zaskarżam w całości** wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 lipca 2021 roku, wydany

¹ Wysokość wpisu stałego od skargi kasacyjnej ustalono na podstawie § 3 w zw. z § 2 ust. 3 pkt 8 rozporządzenia Rady Ministrów z 16.12.2003 w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 530/21, oddalający skargę Lyudmyly Kozlovskiej na decyzję Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (dalej jako „**Organ II instancji**”) z dnia 29 stycznia 2021 roku (DL.WIPO.410.1552.2020/JPP), utrzymującą w mocy decyzję Wojewody Mazowieckiego (dalej jako „**Organ I instancji**”) z dnia 6 października 2020 roku (WSC-II-E.6153.339.2018), w przedmiocie odmowy udzielenia Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; którego odpis wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi Skarżącej w dniu 17 września 2021 roku.

Zaskarżonemu wyrokowi **zarzucam**:

- I. wydanie wyroku przez nienależycie obsadzony Sąd, w którego składzie zasiadały osoby powołane na stanowisko Sędziego w procedurze niezgodnej z art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (dalej jako: „**Konstytucja**”), tj. powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej bez skutecznego wniosku uprawnionego organu, tj. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) i wybranej w sposób niegwarantujący jej niezależności od władzy wykonawczej i ustawodawczej, co naruszyło prawo Skarżącej do rozpatrzenia jej sprawy przez niezależny, bezstronny i niezawisły sąd, wynikające z art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku oraz art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 roku (2012/C 326/02) – **co skutkowało nieważnością postępowania, o której mowa w art. 183 § 2 pkt 4 p.p.s.a.;**

a niezależnie od zarzutu nieważności postępowania i na wypadek jego nieuwzględnienia:

- II. **na podstawie art. 174 pkt 2 p.p.s.a. – naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:**

1. **art. 133 § 1 p.p.s.a. w zw. z art. 106 § 3 p.p.s.a.** poprzez całkowite pominięcie wniosków dowodowych Skarżącej złożonych przy piśmie z dnia 30 czerwca 2021 roku i zaniechanie przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego z dokumentów, na okoliczność m.in. umorzenia postępowania karnego prowadzonego przez Prokuraturę ds. Zwalczenia Przestępczości Zorganizowanej i Spraw Specjalnych w Mołdawii bez postawienia jakiegokolwiek osobie (w tym Skarżącej) zarzutów, a także ustaleń w zakresie okoliczności powstania tzw. „raportu mołdawskiego” oraz roli polityków i służb specjalnych

Mołdawii w doprowadzeniu do umieszczenia danych Skarżącej w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, celem dokonania oceny, czy organy administracyjne prawidłowo ustaliły stan faktyczny sprawy i czy prawidłowo zastosowały przepisy prawa materialnego do poczynionych ustaleń, co w konsekwencji doprowadziło do wydania orzeczenia z pominięciem istotnej części akt sprawy i w oparciu o niepełny materiał dowodowy;

2. **art. 145 § 1 pkt 1 lit. c p.p.s.a. w zw. z art. 7 k.p.a., z art. 77 § 1 k.p.a., i z art. 80 k.p.a. oraz art. 153 p.p.s.a.** poprzez niezasadne oddalenie skargi i uznanie, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu, podczas gdy Organ II instancji nie wyjaśnił dostatecznie stanu faktycznego oraz nieprawidłowo ocenił materiał dowodowy sprawy – w sposób niezgodny z oceną prawną i wskazaniem zawartymi w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 września 2019 roku, sygn. akt IV SA/Wa 1311/19 (dalej jako „**Wyrok z 05.09.19**”) – poprzez błędne przyjęcie, że dalszy pobyt Skarżącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowiłby zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa, w sytuacji gdy Skarżąca nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, a przeważająca część zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego została już krytycznie oceniona przez Sąd, jako „nieuzasadniająca wydania decyzji negatywnej”, a nadto Skarżąca złożyła w sprawie szereg nowych wniosków dowodowych, które nie zostały przez Organ II instancji ani Sąd należycie rozpatrzone i ocenione, mimo że wynikające z nich okoliczności uzasadniają wydanie Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
3. **art. 145 § 1 pkt 1 lit. c p.p.s.a. w zw. z art. 8 § 1 k.p.a., art. 11 k.p.a. i art. 107 § 3 k.p.a.**, poprzez niezasadne oddalenie skargi i niesłuszne zaaprobowanie przez Sąd faktu, że Organ II instancji całkowicie zaniechał wyjaśnienia (i) jakie nowe informacje zgromadzone w toku postępowania administracyjnego były podstawą wydania decyzji Organu II instancji i poprzedzającej jej decyzji Organu I instancji, skoro Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w Wyroku z 05.09.19 uznał wcześniej zgromadzony w sprawie materiał dowodowy za niewystarczający dla odmowy udzielenia Skarżącej prawa pobytu rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz (ii) jaki był wynik analizy Organu II instancji w zakresie przedłożonych przez Skarżącą do akt sprawy wniosków dowodowych, które Organ II instancji rzekomo miał na uwadze, jednak nie odniósł się do ich treści w żadnym zakresie w wydanej decyzji, co świadczyło o prowadzeniu postępowania w sposób naruszający zaufanie do władzy publicznej;

III. na podstawie art. 174 pkt 1 p.p.s.a. – naruszenie prawa materialnego, tj.:

1. **art. 214 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach** (t.j. Dz.U. 2020 poz. 35, dalej jako: „ustawa o cudzoziemcach”) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zaakceptowanie przez Sąd faktu odmowy udzielenia Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pomimo braku wystąpienia ku temu ustawowych przesłanek, albowiem pobyt Skarżącej na terytorium Polski nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa;
2. **art. 211 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach** poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zaakceptowanie przez Sąd faktu odmowy udzielenia Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pomimo spełnienia przez Skarżącą wszystkich wymaganych ustawą warunków.

Mając na uwadze powyższe **wnoszę**:

- I. na podstawie **art. 176 § 2 p.p.s.a.** – o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie,
- II. na podstawie **art. 185 § 1 p.p.s.a.** – o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,
- III. na podstawie **art. 203 p.p.s.a. w zw. z art. 205 § 2 p.p.s.a.** – o zasądzenie od Organu na rzecz Skarżącej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Mając na względzie zarzut nieważności postępowania oraz wątpliwości w zakresie prawidłowego obsadzenia Sądu, który wydał zaskarżony wyrok, **wnoszę o rozważenie przez Naczelny Sąd Administracyjny zawieszenia postępowania z urzędu** na podstawie art. 125 § 1 pkt 1 p.p.s.a. w zw. z art. 193 p.p.s.a. do czasu rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej połączonych spraw prejudycjalnych **C-181/21 i C-269/21**, które zostaną rozstrzygnięte na skutek **pytań prejudycjalnych**, dotyczących wykładni art. 2 i 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 - 3 Traktatu o Unii Europejskiej w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 roku (2012/C 326/02), w kontekście rozstrzygnięcia, czy sąd, w którego składzie znajdują się osoby powołane na wniosek niewłaściwie obsadzonej Krajowej Rady Sądownictwa, jest sądem ustanowionym na podstawie ustawy w rozumieniu prawa Unii Europejskiej.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 7 lipca 2021 roku, wydanym na posiedzeniu niejawnym, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę Lyudmyly Kozlovskiej na decyzję Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z dnia 29 stycznia 2021 roku (DL.WIPO.410.1552.2020/JPP), utrzymującą w mocy decyzję Wojewody Mazowieckiego z dnia 6 października 2020 roku (WSC-II-E.6153.339.2018), w przedmiocie odmowy udzielenia Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie sposób się zgodzić.

Zarzut nieważności postępowania

Zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji, *„Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd”*.

Z kolei art. 179 Konstytucji stanowi, że *„Sędziowie są powoływani przez Prezydenta Rzeczypospolitej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na czas nieoznaczony”*.

W następstwie reformy wynikającej z ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 3) 15 członków Krajowej Rady Sądownictwa (z łącznej liczby 25, których liczy ten organ), wybieranych spośród sędziów, jest wskazywanych obecnie przez Sejm, a nie – jak było wcześniej – przez zgromadzenia ogólne sędziów sądów wszystkich szczebli. W ocenie Skarżącej powyższe w sposób jawny godzi w zasadę podziału władz i jest sprzeczne ze standardami europejskimi i międzynarodowymi.

Obecnie w skład Krajowej Rady Sądownictwa wchodzi 15 sędziów powołanych do jej składu uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 2018 roku w sprawie wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. 2018 poz. 276), tj. w warunkach budzących uzasadnione wątpliwości co do skuteczności i konstytucyjności takiego wyboru, skoro to władza ustawodawcza wskazała większość jej członków.

Zasadą konstytucyjnego ustroju Rzeczypospolitej Polskiej jest trójpodział władz (*„Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej”* – art. 10 Konstytucji). Rozdzielenie władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej gwarantuje, że władze te z jednej strony na

siebie oddziałują, ale jednocześnie kontrolują i hamują. Podział i wzajemne równoważenie władz stanowią fundament demokratycznego państwa prawa.

Naruszenie zasady trójpodziału władz przy wyborze członków Krajowej Rady Sądownictwa, tj. organu konstytucyjnego, zobowiązanego do stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów, powoduje, że organ ten – w obecnym kształcie – nie daje rękojmi pełnienia swojej konstytucyjnej funkcji. Powyższe w sposób bezpośredni przekłada się na formułowane przez ten organ wnioski do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o powołanie konkretnego kandydata na stanowisko sędziowskie.

Jak orzekł Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 19 listopada 2019 roku w sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18: *„Artykuł 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 9 ust. 1 dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by spory dotyczące stosowania prawa Unii mogły należeć do wyłącznej właściwości organu niestanowiącego niezawisłego i bezstronnego sądu w rozumieniu pierwszego z tych przepisów. Do tej ostatniej sytuacji dochodzi wówczas, gdy obiektywne okoliczności, w jakich został utworzony dany organ, oraz jego cechy, a także sposób, w jaki zostali powołani jego członkowie, mogą wzbudzić w przekonaniu jednostek uzasadnione wątpliwości co do niezależności tego organu od czynników zewnętrznych, w szczególności od bezpośrednich lub pośrednich wpływów władzy ustawodawczej i wykonawczej, oraz jego neutralności względem ścierających się przed nim interesów, i prowadzić w ten sposób do braku przejawiania przez ten organ oznak niezawisłości lub bezstronności, co mogłoby podważyć zaufanie, jakie sądownictwo powinno budzić w jednostkach w społeczeństwie demokratycznym”.*

Podobne stanowisko zajął Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 2 marca 2021 roku w sprawie C-824/18, stwierdzając, że art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej, który stanowi, że Państwa Członkowskie ustanawiają środki zaskarżenia niezbędne do zapewnienia skutecznej ochrony sądowej w dziedzinach objętych prawem Unii *„należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie takim zmianom, jeżeli okaże się – co powinien ocenić sąd odsyłający na podstawie wszystkich istotnych okoliczności – że zmiany te mogą wzbudzić w przekonaniu jednostek uzasadnione wątpliwości co do niepodatności sędziów powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wspomnianych uchwał Krajowej Rady Sądownictwa na czynniki zewnętrzne, w szczególności na bezpośrednie lub pośrednie wpływy władzy ustawodawczej i wykonawczej, oraz co do ich neutralności względem ścierających się przed nimi interesów i prowadzić w ten sposób do braku widocznych oznak niezawisłości lub bezstronności tych sędziów, co mogłoby podważyć zaufanie, jakie*

sądownictwo powinno budzić w jednostkach w społeczeństwie demokratycznym i w państwie prawnym.

W przypadku potwierdzenia naruszenia wspomnianych artykułów zasadę pierwszeństwa prawa Unii należy interpretować w ten sposób, że wymaga ona od sądu odsyłającego odstąpienia od zastosowania się do omawianych zmian w krajowym porządku prawnym, niezależnie od tego, czy mają one charakter ustawowy, czy konstytucyjny, i w konsekwencji dalszego uznawania swojej wcześniejszej właściwości do rozpoznania spraw, które wpłynęły do niego przed zaistnieniem tych zmian”.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdził powyższe stanowisko w najnowszym wyroku z dnia 6 października 2021 roku, C-487/19, stwierdzając, że „Artykuł 19 ust. 1 akapit drugi TUE oraz zasadę pierwszeństwa prawa Unii należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy rozpoznający wniosek o wyłączenie sędziego zgłoszony w związku z odwołaniem, w którym sędzia sądu umocowanego do dokonywania wykładni i stosowania prawa Unii kwestionuje decyzję o przeniesieniu go bez jego zgody, powinien – gdy taka konsekwencja jest z punktu widzenia danej sytuacji procesowej nieodzowna dla zagwarantowania pierwszeństwa prawa Unii – uznać za niebyłe postanowienie, na mocy którego organ orzekający w ostatniej instancji i w składzie jednego sędziego odrzucił to odwołanie, jeżeli z całokształtu warunków i okoliczności, w jakich został przeprowadzony proces powołania tego sędziego orzekającego jednoosobowo, wynika, że owo powołanie nastąpiło z rażącym naruszeniem podstawowych norm stanowiących integralną część ustroju i funkcjonowania rozpatrywanego systemu sądownictwa oraz że zagrożona jest prawidłowość skutku, do którego doprowadził wspomniany proces, przez co w przekonaniu jednostek mogły powstać uzasadnione wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności sędziego, o którym tu mowa, wobec czego owego postanowienia nie można uznać za wydane przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony uprzednio na mocy ustawy w rozumieniu przywołanego powyżej art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE”.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że do rozpoznania sprawy, zakończonej zaskarżonym wyrokiem, został wyznaczony sąd w składzie trzech sędziów, przy czym wszyscy członkowie składu orzekającego zostali powołani na stanowisko sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w okolicznościach budzących wątpliwości, albowiem do ich powołania doszło na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, obsadzonej niezgodnie z gwarancjami trójpodziału władz (tj. *de facto* bez wniosku uprawnionego organu, a więc niezgodnie z art. 179 Konstytucji).

Wniosek o powołanie Sędziego Przewodniczącego Wojciecha Rowińskiego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie został przedstawiony Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 11 lipca 2018 roku, nr 166/2018.

Co więcej, przed powołaniem na stanowisko sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, Wojciech Rowiński (ówczesnie pełniący funkcję sędziego Sądu Rejonowego Stare Miasto w Poznaniu) złożył podpis na liście poparcia dla sędziego Marka Jaskulskiego jako kandydata do nowej Krajowej Rady Sądownictwa, która to Krajowa Rada Sądownictwa następnie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o jego powołanie na stanowisko sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie. Powyższe budzi uzasadnione wątpliwości co do bezstronności i prawidłowości takiego wyboru.

Wniosek o powołanie Sędziogo Anny Sidorowskiej-Ciesielskiej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie został przedstawiony Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2020 roku, nr 783/2020.

Wniosek o przekształcenie stanowiska asesorskiego w stanowisko sędziowskie Sędziogo Agnieszki Wąsikowskiej został przedstawiony Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 kwietnia 2021 roku, nr 384/2021.

W ocenie Skarżącej, wnioski nowej Krajowej Rady Sądownictwa o powołanie na stanowisko sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w odniesieniu do wszystkich członków składu orzekającego w niniejszej sprawie, nie były wnioskami uprawnionego organu, a więc do powołań sędziowskich doszło niezgodnie z treścią art. 179 Konstytucji.

Jednocześnie, mając na względzie medialny charakter postępowań w sprawie Lyudmyly Kozlovskiej oraz Fundacji Otwarty Dialog, w której Skarżąca pełni funkcję Prezesa Zarządu, jak również otwarty sprzeciw Skarżącej i kierowanej przez nią Fundacji wobec zmian w prawie, mogących naruszać zasady demokratycznego państwa prawa (a za taką zmianę uznać należy nowy sposób wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa), wydanie w jej sprawie wyroku przez Sąd, w którego składzie zasiadają osoby, co do skuteczności powołania których istnieją poważne wątpliwości, narusza prawo Skarżącej do rozpatrzenia jej sprawy przez niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Postępowania inicjowane przez organy administracji rządowej, jak również wypowiedzi członków rządu i innych przedstawicieli władzy politycznej skierowane przeciwko Skarżącej i Fundacji Otwarty Dialog, poczynwszy od 2017 roku, wskazują, że mogą być motywowane politycznie.

Zgodnie z uchwałą składu trzech połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 roku, BSA I-4110-1/20: „*Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność*

składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”.

Pogląd prawny wyrażony w ww. uchwale, mimo że odnosi się do sądownictwa powszechnego, a nie administracyjnego – ukazuje wyraźnie, że wydanie wyroku przez sąd, w którego składzie znajdują się sędziowie powołani na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie ustawy 8 grudnia 2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 3), może świadczyć o nienależytej obsadzie sądu, prowadzącej do nieważności postępowania, a z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

W tym miejscu przywołać należy pięć wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 maja 2021 roku, na mocy których uchylono uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej (sygn. akt II GOK 2/18, II GOK 3/18, II GOK 5/18) i Izbie Karnej (sygn. akt II GOK 6/18 oraz II GOK 7/18). Kolejny analogiczny wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego zapadł w dniu 13 maja 2021 roku (sygn. akt II GOK 4/18).

Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził we wszystkich ww. sześciu wyrokach, że **„za uzasadnione trzeba więc uznać twierdzenie, że obecna Krajowa Rada Sądownictwa nie daje wystarczających gwarancji niezależności od organów władzy wykonawczej i władzy ustawodawczej w procedurze powoływania sędziów. Stopień jej zależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej przy wykonywaniu powierzonych jej zadań jest zaś na tyle wysoki, że nie może on być bez znaczenia dla oceny odnośnie do spełniania przez wyłonionych przez nią sędziów obiektywnych wymogów (przesłanek) niezawisłości i bezstronności wynikających z art. 47 Karty Praw Podstawowych”.**

W wyrokach wskazano także wprost, że: *„Zasady i tryb kreowania składu personalnego KRS wyraźnie więc były motywowane intencją poddania jej swoistego rodzaju kurateli władzy wykonawczej, a więc tym samym większości parlamentarnej, co w kontekście trybu wyboru członków KRS oraz wymaganej do tego większości, a także w relacji do wskazanego funkcjonalnego oraz instytucjonalnego podporządkowania Rady akcentuje również znaczenie czynnika (politycznej) lojalności kandydatów wobec podmiotu*

dokonującego wyboru. Znajduje to swoje potwierdzenie w argumencie z treści wypowiedzi odnotowanej w druku sprawozdania stenograficznego z 3 posiedzenia Senatu RP X Kadencji z dnia 15 stycznia 2020 r. – "każde środowisko może zgłosić takich sędziów, za których bierze odpowiedzialność. Myśmy zgłosili takich sędziów, którzy naszym zdaniem byli gotowi współdziałać w ramach reformy sądownictwa." Tak kształtowany skład KRS niweczy więc tym samym możliwość efektywnego realizowania przez nią jej podstawowej funkcji, a mianowicie strzeżenia niezależności sądów i niezawisłości sędziów."

Kolejne sześć wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego uchylających uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia (nieprzedstawienia) wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych zostało wydanych w dniu 21 września 2021 roku (sygn. akt: II GOK 8/18, II GOK 10/18, II GOK 11/18, II GOK 12/18, II GOK 13/18, II GOK 14/18).

Co więcej, w dniu 11 października 2021 roku, Naczelny Sąd Administracyjny wydał kolejnych siedem wyroków, na mocy których uchylono uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w Sądzie Najwyższym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych (sygn. akt: II GOK 9/18) oraz w Izbie Dyscyplinarnej (sygn. akt: II GOK 15/18, II GOK 16/18, II GOK 17/18, II GOK 18/18, II GOK 19/18 oraz II GOK 20/18). Jakkolwiek w dacie sporządzenia niniejszej skargi kasacyjnej uzasadnienia ww. orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego nie są jeszcze dostępne, to wymaga podkreślenia, że wyroki te zapadły już po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 7 października 2021 roku, sygn. akt K 3/21, który wypowiedział się na temat relacji prawa europejskiego i orzeczeń TSUE z Konstytucją.

Kwestia niezapewnienia stronie prawa do sądu, na skutek błędów w wyborze sędziów była też przedmiotem badania Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

W wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 7 maja 2021 roku, sygn. akt 4907/18 - XERO FLOR W POLSCE SP. Z O. O. v. POLSKA (LEX nr 3170326) stwierdzono naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku, który stanowi o prawie do rzetelnego procesu sądowego:

„Trybunał ustalił, iż naruszona została podstawowa zasada obowiązująca w trybie wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego, zwłaszcza przez Sejm i Prezydenta Rzeczypospolitej. Sejm ósmej kadencji dokonał wyboru trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego, w tym M.M., w dniu 2 grudnia 2015 r., pomimo iż odnośne stanowiska zostały już obsadzone przez sędziów wybranych przez wcześniejszy Sejm. Prezydent Rzeczypospolitej odmówił

zaprzysiężenia trzech sędziów wybranych przez wcześniejszy Sejm i przyjął ślubowanie od trzech sędziów wybranych w dniu 2 grudnia 2015 r.

Wobec powyższego i mając na względzie trzystopniowe kryterium wskazane powyżej, Trybunał stwierdza, iż skarżącej spółce odmówiono prawa do "sądu ustanowionego ustawą" z powodu udziału w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym sędziego M.M., którego wybór był naznaczony poważnymi nieprawidłowościami naruszającymi samą istotę przedmiotowego prawa".

W wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 lipca 2021 roku, sygn. akt 43447/19 – RECZKOWICZ v. POLSKA (LEX nr 3199038) stwierdzono natomiast, że w procedurze powoływania sędziów do Izby Dyscyplinarnej doszło do oczywistego naruszenia prawa krajowego, a Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego nie jest sądem w rozumieniu Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Zdaniem Trybunału Krajowa Rada Sądownictwa po zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw nie zapewnia wystarczających gwarancji niezależności od władzy ustawodawczej lub wykonawczej, co skutkuje naruszeniem samej istoty prawa do sądu. W związku z naruszeniem art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności Europejski Trybunał Praw Człowieka ww. wyroku zasądził na rzecz skarżącej kwotę 15.000,00 euro tytułem zadośćuczynienia, które zostanie wypłacone ze środków Skarbu Państwa.

Powyższe oznacza, że brak zapewnienia stronom postępowań prawa do rzetelnego procesu może powodować dla Rzeczypospolitej Polskiej dalsze konsekwencje finansowe, tym bardziej, że w najbliższym czasie należy spodziewać się kolejnych orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka dotyczących wpływu wadliwego powoływania sędziów na prawo strony do rzetelnego procesu, zawisłych przed Trybunałem, a dotychczas nierozpoznanych.

Zgodnie z art. 183 § 2 pkt 4 p.p.s.a. nieważność postępowania zachodzi, jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 18 września 2019 roku, sygn. akt II OSK 2118/17 (LEX nr 2743017): „Zgodnie z 183 § 2 pkt 4 p.p.s.a. nieważność postępowania zachodzi, jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo, jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy. Skład sądu sprzeczny z przepisami prawa, to skład inny, niż określony konkretnym przepisem p.p.s.a. O nieważności postępowania można zatem mówić wówczas, gdy w składzie orzekającym brała udział zbyt mała lub zbyt duża liczba sędziów albo, gdy któryś z członków składu orzekającego nie miał uprawnień do orzekania”.

W związku z uzasadnioną wątpliwością co do uprawnień do orzekania sądu w składzie, który wydał zaskarżony wyrok, z uwagi na złożenie wniosku o powołanie sędziów do orzekania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie, przez nieprawidłowo (niekonstytucyjnie) obsadzony skład Krajowej Rady Sądownictwa, a nadto udzielenie przez Przewodniczącego składu orzekającego poparcia dla kandydata do nowej Krajowej Rady Sądownictwa (poprzedzające jego powołanie do orzekania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie), co w sposób bezpośredni przekłada się na naruszenie prawa Skarżącej do rozpoznania jej sprawy przez niezależny, bezstronny i niezawisły Sąd, w sprawie zachodzi uzasadniona przesłanka do stwierdzenia nieważności postępowania na podstawie art. 183 § 2 pkt 4 p.p.s.a.

Uzasadnienie wniosku o zawieszenie postępowania

Kwestia nienależytego obsadzenia sądu (tj. wydanie orzeczenia w składzie powołanym na wniosek nowej Krajowej Rady Sądownictwa) będzie przedmiotem rozstrzygnięcia w trybie prejudycjalnym przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W sprawie zainicjowanej postanowieniem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 18 marca 2021 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt IV Cz 451/20, zawisłej przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej pod sygn. akt C-181/21 zadano następujące pytania:

1) Czy art. 2 i 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej ("TUE") oraz art. 6 ust. 1-3 TUE w związku z art. 47 karty praw podstawowych ("KPP") należy rozumieć w ten sposób, że:

a) nie jest sądem ustanowionym na podstawie ustawy w rozumieniu prawa Unii sąd, w którego składzie zasiada osoba powołana na stanowisko sędziego w tym sądzie w procedurze pomijającej udział organów samorządu sędziowskiego obsadzonych w większości niezależnie od władzy wykonawczej i ustawodawczej w sytuacji, w której w świetle dorobku konstytucyjnego państwa członkowskiego udział organu samorządu sędziowskiego spełniającego te wymogi w procedurze powołania sędziego jest niezbędny, biorąc pod uwagę kontekst instytucjonalny i strukturalny, zważywszy, że:

- wymóg opiniowania kandydatury na stanowisko sędziowskie spoczywał na zgromadzeniach sędziów, a został on pominięty w sposób celowy wbrew przepisom krajowym i stanowisku tego organu samorządu sędziowskiego;

- obecna Krajowa Rada Sądownictwa wybrana sprzecznie z polskimi przepisami konstytucyjnymi i ustawowymi nie jest organem niezależnym i nie zasiadają w niej przedstawiciele środowiska sędziowskiego powołani w jej skład niezależnie od władzy

wykonawczej i ustawodawczej a tym samym nie doszło do skutecznego złożenia wniosku o powołanie na urząd sędziego przewidzianego w prawie krajowym;

- uczestnikom konkursu nominacyjnego nie przysługiwało odwołanie do sądu w rozumieniu art. 2 i 19 ust. 1 TUE oraz art. 6 ust. 1-3 TUE w związku z art. 47 karty praw podstawowych.

b) nie spełnia wymogów sądu niezależnego powołanego na podstawie ustawy sąd w którego składzie zasiada osoba powołana na stanowisko sędziego w tym sądzie w procedurze uzależnionej od arbitralnej ingerencji władzy wykonawczej i pomijającej udział organów samorządu sędziowskiego obsadzonych w większości niezależnie od władzy wykonawczej i ustawodawczej lub innego organu zapewniającego obiektywną ocenę kandydata, w świetle tego, że udział organów samorządu sędziowskiego lub innego organu niezależnego od władzy wykonawczej oraz ustawodawczej i zapewniającego obiektywną ocenę kandydata w procedurze powołania sędziego jest w kontekście europejskiej tradycji prawnej zakorzenionej w ww. przepisach TUE i KPP oraz stanowiącej fundament unii prawa jaką jest Unia Europejska niezbędny dla uznania, że sąd krajowy gwarantuje wymagany poziom skutecznej ochrony sądowej w sprawach objętych prawem Unii, a w konsekwencji zapewniona jest zasada trójpodziału i równowagi władz oraz zasada państwa prawa;

2) Czy art. 2 i art. 19 ust. 1 TUE w związku z art. 47 KPP należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji, gdy w składzie sądu zasiada osoba powołana w warunkach opisanych w punkcie 1:

a) stoją one na przeszkodzie w stosowaniu przepisów prawa krajowego, które badanie zgodności z prawem powołania takiej osoby na urząd sędziego przekazują do wyłącznej właściwości izby Sądu Najwyższego, składającej się wyłącznie z osób powołanych na urząd sędziego w warunkach opisanych w punkcie 1, i które zarazem nakazują pozostawienie bez rozpoznania zarzutów dotyczących powołania na urząd sędziego, przy uwzględnieniu kontekstu instytucjonalnego oraz systemowego;

b) wymagają one, w celu zapewnienia skuteczności prawa europejskiego, takiej wykładni przepisów prawa krajowego, która umożliwi sądowi z urzędu wyłączenie takiej osoby od rozpoznania sprawy na podstawie - stosowanych przez analogię - przepisów o wyłączeniu sędziego, który jest niezdolny do orzekania [*iudex inhabilis*].

W sprawie zainicjowanej postanowieniem Sądu Okręgowego w Krakowie I Wydział Cywilny z dnia 31 marca 2021 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt I C 2329/20, zawisłej przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej pod sygn. akt C-269/21 zadano analogiczne pytania:

1) Czy art. 2 i 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej ("TUE") oraz art. 6 ust. 1 - 3 TUE w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych ("KPP") należy rozumieć w ten sposób, że:

a) nie jest sądem ustanowionym na podstawie ustawy w rozumieniu prawa Unii sąd, w którego składzie zasiada osoba powołana na stanowisko Sędziego w tym sądzie w procedurze pomijającej udział organów samorządu Sędziowskiego, obsadzonych w większości niezależnie od władzy wykonawczej i ustawodawczej w sytuacji, w której w świetle dorobku konstytucyjnego państwa członkowskiego udział organu samorządu Sędziowskiego, spełniającego te wymogi w procedurze powołania Sędziego jest niezbędny, biorąc pod uwagę kontekst instytucjonalny i strukturalny, zważywszy, że:

– wymóg opiniowania kandydatury na stanowisko sędziowskie spoczywał na kolegium sądu, który to organ został skonstruowany w ten sposób, że większość osób w nim zasiadających zostało nominowanych przez przedstawiciela władzy wykonawczej - Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego

– obecna Krajowa Rada Sądownictwa, wybrana sprzecznie z polskimi przepisami konstytucyjnymi i ustawowymi nie jest organem niezależnym i nie zasiadają w niej przedstawiciele środowiska sędziowskiego powołani w jej skład niezależnie od władzy wykonawczej i ustawodawczej, a tym samym nie doszło do skutecznego złożenia wniosku o powołanie na urząd sędziego przewidzianego w prawie krajowym;

– uczestnikom konkursu nominacyjnego nie przysługiwało odwołanie do sądu w rozumieniu art. 2 i 19 ust. 1 TUE oraz art. 6 ust. 1 - 3 TUE w związku z art. 47 Karty Praw podstawowych.

b) nie spełnia wymogów sądu niezależnego powołanego na podstawie ustawy sąd, w którego składzie zasiada osoba powołana na stanowisko Sędziego w tym sądzie, w procedurze uzależnionej od arbitralnej ingerencji władzy wykonawczej i pomijającej udział organów samorządu sędziowskiego, obsadzonych w większości niezależnie od władzy wykonawczej i ustawodawczej lub innego organu zapewniającego obiektywną ocenę kandydata, w świetle tego, że udział organów samorządu Sędziowskiego lub innego organu niezależnego od władzy wykonawczej oraz ustawodawczej i zapewniającego obiektywną ocenę kandydata w procedurze powołania sędziego jest, w kontekście europejskiej tradycji prawnej, zakorzenionej w ww. przepisach TUE i KPP oraz stanowiącej fundament unii, prawa jaką jest Unia Europejska, niezbędny dla uznania, że sąd krajowy gwarantuje wymagany poziom skutecznej ochrony sądowej w sprawach objętych prawem Unii, a w konsekwencji zapewniona jest zasada trójpodziału i równowagi władz oraz zasada państwa prawa?

2) Czy art. 2 i art. 19 ust. 1 TUE w związku z art. 47 KPP należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji, gdy w składzie sądu zasiada osoba powołana w warunkach opisanych w punkcie 1:

a) stoją one na przeszkodzie w stosowaniu przepisów prawa krajowego, które badanie zgodności z prawem powołania takiej osoby na urząd sędziego przekazują do wyłącznej właściwości izby Sądu Najwyższego, składającej się wyłącznie z osób powołanych na urząd

Sędziego w warunkach opisanych w punkcie 1, i które zarazem nakazują pozostawienie bez rozpoznania zarzutów dotyczących powołania na urząd sędziego, przy uwzględnieniu kontekstu instytucjonalnego oraz systemowego;

b) wymagają one, w celu zapewnienia skuteczności prawa europejskiego, takiej wykładni przepisów prawa krajowego, która umożliwi sądowi z urzędu wyłączenie takiej osoby od rozpoznania sprawy na podstawie - stosowanych przez analogię - przepisów o wyłączeniu sędziego, który jest niezdolny do orzekania (iudex inhabilis)?

Sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania.

Zgodnie z art. 125 § 1 pkt 1 p.p.s.a., sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania administracyjnego, sądownoadministracyjnego, sądowego, przed Trybunałem Konstytucyjnym lub Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W przypadku podzielenia przez Sąd wątpliwości Skarżącej w zakresie ważności postępowania zakończonego wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 lipca 2021 roku w sprawie o sygn. akt IV SA/Wa 530/21 z uwagi na niewłaściwe obsadzenie Sądu, za zasadny uznać sformułowany w *petitum* skargi kasacyjnej wniosek o rozważenie przez Sąd zawieszenia postępowania z urzędu na podstawie art. 125 § 1 pkt 1 p.p.s.a. w zw. z art. 193 p.p.s.a., do czasu rozpatrzenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej połączonych spraw prejudycjalnych C-181/21 i C-269/21, albowiem rozstrzygnięcie kwestii, czy sąd, w którego składzie zasiada osoba powołana bez skutecznego złożenia wniosku o powołanie na urząd sędziego jest sądem w rozumieniu prawa Unii, ma kluczowe znaczenie również w niniejszej sprawie, tym bardziej mając na względzie funkcję orzeczeń prejudycjalnych, jako służących realizacji zasady efektywnego i jednolitego stosowania prawa unijnego we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Ad zarzut II 1).

Niezależnie od zarzutu nieważności postępowania, Skarżąca formułuje zarzuty dodatkowe, polegające na naruszeniu przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy.

W pierwszej kolejności wskazać należy na naruszenie skarżonym wyrokiem art. 133 p.p.s.a. w zw. z art. 106 § 3 p.p.s.a., polegające na całkowitym pominięciu wniosków dowodowych Skarżącej, złożonych przy piśmie z dnia 30 czerwca 2021 roku i zaniechaniu przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego z dokumentów, na okoliczność m.in. umorzenia postępowania karnego prowadzonego

przez Prokuraturę ds. Zwalczania Przeszypczości Zorganizowanej i Spraw Specjalnych w Mołdawii bez postawienia jakiegokolwiek osobie (w tym Skarżącej) zarzutów, a także ustaleń w zakresie okoliczności powstania tzw. „raportu mołdawskiego” oraz roli polityków i służb specjalnych Mołdawii w doprowadzeniu do umieszczenia danych Skarżącej w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany. Sąd w zaskarżonym wyroku nie odniósł się do przedmiotowych wniosków w żadnym stopniu (tj. nie orzekł o ich oddaleniu ani nie włączył dodatkowych dokumentów w poczet materiału dowodowego sprawy). Powyższe uchybienie świadczy o niezasadnym zaniechaniu przez Sąd dokonania oceny, czy organy administracyjne prawidłowo ustaliły stan faktyczny sprawy i czy prawidłowo zastosowały przepisy prawa materialnego do poczynionych ustaleń, co w konsekwencji doprowadziło do wydania orzeczenia z pominięciem istotnej części akt sprawy i w oparciu o niepełny materiał dowodowy.

Jak wskazano w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 października 2019 roku, sygn. akt II GSK 591/17, Legalis nr 2250440: „*naruszenie zasady określonej w art. 133 § 1 p.p.s.a. może stanowić, w ramach art. 174 pkt 2 p.p.s.a., usprawiedliwioną podstawę kasacyjną, jeżeli polega w szczególności na: 1) oddaleniu skargi, mimo niekompletnych akt sprawy, 2) pominięciu istotnej części tych akt, 3) przeprowadzeniu postępowania dowodowego z naruszeniem przesłanek wskazanych w art. 106 § 3 p.p.s.a. i 4) oparciu orzeczenia na własnych ustaleniach sądu, tzn. dowodach lub faktach nieznajdujących odzwierciedlenia w aktach sprawy, o ile nie znajduje to umocowania w art. 106 § 3 p.p.s.a. (por. np. wyrok NSA z dnia 26 maja 2010 r., sygn. akt I FSK 497/09)*”.

Otrzymując dodatkowe pismo, zawierające wnioski dowodowe, Sąd miał obowiązek odniesienia się do tych wniosków poprzez: (i) przeprowadzenie uzupełniającego postępowania dowodowego z dokumentów, na podstawie art. 106 § 3 p.p.s.a., ewentualnie (ii) oddalenie tych wniosków. Powyższe jest tym bardziej uzasadnione, mając na względzie fakt, że Skarżąca została pozbawiona prawa do przedstawienia swojego stanowiska w postępowaniu na rozprawie, wobec skierowania sprawy do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym.

Brak jakiegokolwiek odniesienia się przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie do wniosków dowodowych zawartych przy piśmie pełnomocnika Skarżącej z dnia 30 czerwca 2021 roku może świadczyć o tym, że Sąd nie zapoznał się z tymi wnioskami przed wydaniem zaskarżonego wyroku w dniu 7 lipca 2021 roku, pomimo że – jak wynika z elektronicznego systemu monitorowania przesyłek – pismo pełnomocnika Skarżącej wpłynęło do Sądu w dniu 2 lipca 2021 roku.

Jeżeli tak się stało (a wskazuje na to treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku, które na temat wniosków Skarżącej milczy), Sąd wydał orzeczenie na podstawie niepełnych akt

sprawy, z naruszeniem art. 133 § 1 p.p.s.a. oraz nie dostrzegł istotnych okoliczności przemawiających za brakiem zaistnienia w sprawie przesłanki zagrożenia bezpieczeństwa państwa ze strony Skarżącej.

Jak wynika z dokumentów złożonych jako wnioski dowodowe przy piśmie pełnomocnika Skarżącej z dnia 30 czerwca 2021 roku, postępowanie karne prowadzone przez Prokuraturę ds. Zwalczania Przesłanki Zagrożenia i Spraw Specjalnych w Mołdawii od 2018 roku zostało umorzone bez postawienia jakiegokolwiek osobie (w tym Skarżącej) zarzutów. Jak wskazano w piśmie Prokuratora Prokuratury ds. Zwalczania Przesłanki Zagrożenia i Spraw Specjalnych w Mołdawii, Denisa Rotaru, z dnia 23 marca 2021 roku, kierowanego do Lyudmyly Kozlovskiej: *„W toku śledztwa w tej sprawie karnej możliwe było stwierdzenie braku znamion przestępstwa, zaś postępowanie karne zostało umorzone bez nadania jakiegokolwiek osobie statusu procesowego podejrzanego/oskarżonego”, co całkowicie podważa tezy zawarte w tzw. „raporcie mołdawskim”, o rzekomym finansowaniu mołdawskiej opozycji, szpiegostwie czy praniu brudnych pieniędzy i stanowi kluczową okoliczność dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.*

Gdyby Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie orzekał na podstawie całości akt, dostrzegłby wnioski dowodowe zawarte w piśmie pełnomocnika Skarżącej z dnia 30 czerwca 2021 roku i odniósłby się do nich w zaskarżonym wyroku. Nieuczynienie tego świadczy o rażącym naruszeniu art. 133 § 1 p.p.s.a., co miało istotny wpływ na wynik sprawy.

Ad zarzut II 2).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 5 września 2019 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (sygn. akt IV SA/Wa 1311/19) uchylił decyzję Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z dnia 15 lutego 2019 roku oraz poprzedzającą ją decyzję Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 października 2018 roku w przedmiocie odmowy udzielenia Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W uzasadnieniu wyroku wskazano, że *„materiał, na który powołują się organy, zawiera tak ogólnikowe dane, że na ich podstawie nie można przyjąć, że pobyt cudzoziemki na terenie RP stanowiłby zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, czy bezpieczeństwa państwa (...) Analiza całokształtu materiału dowodowego doprowadziła Sąd do przeświadczenia, że dane wynikające z informacji niejawnych są niewystarczające i jako takie nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do wydania decyzji odmownej”* (vide st. 9 Uzasadnienia Wyroku z 05.09.19). Sąd zobligował również organy administracyjne do ponownego przeanalizowania zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w kontekście zaistnienia przesłanki z art. 214 ust. 1 pkt

z ustawy o cudzoziemcach, uznając, że „Dotychczas zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie uzasadnia wydania decyzji negatywnej” (*ibidem*).

Podobne argumenty stały się podstawą rozstrzygnięcia również w innej sprawie dotyczącej Skarżącej. W prawomocnym wyroku z dnia 16 kwietnia 2019 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (sygn. akt IV SA/Wa 521/19, *odpis wyroku w aktach sprawy*) uznał, że zgromadzony w sprawie Lyudmyly Kozlovskiej materiał objęty klauzulą „tajne” był niewystarczający dla umieszczenia Skarżącej w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Polski jest niepożądany oraz w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu. Sąd zakwestionował tym samym, aby materiał niejawni przemawiał za tym, że Skarżąca stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa.

Co więcej, po raz kolejny rozpoznając sprawę dotyczącą wpisu danych Skarżącej do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium RP jest niepożądany (po czwartym, negatywnym postanowieniu wydanym przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców), Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w dniu 29 stycznia 2021 roku wydał kolejny wyrok (sygn. akt IV SA/Wa 2176/20), w którym negatywnie odniósł się do sposobu zgromadzenia przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców materiału dowodowego i jego nieprawidłowej oceny, czym Organ naruszył przepisy postępowania, tj. art. 7, 77 § 1 oraz 80 k.p.a. (*odpis wyroku w aktach sprawy*).

W wyroku z dnia 29 stycznia 2021 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zwrócił szczególną uwagę na brak dokonania przez Organ kontroli merytorycznej wpisu, z uwzględnieniem okoliczności i dowodów przywołanych przez Skarżącą w skardze administracyjnej oraz dalszych pismach procesowych z dnia 31 sierpnia 2020 roku i 3 grudnia 2020 roku. Sąd podniósł, że Organ naruszył obowiązek wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Podkreślenia wymaga, że materiał dowodowy zgromadzony w dwóch prowadzonych z udziałem Skarżącej sprawach, tj. w sprawie wpisu danych Skarżącej do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium RP jest niepożądany oraz w sprawie niniejszej, dotyczącej udzielenia Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest w przeważającej mierze tożsamy lub w całości taki sam. Skarżąca nie ma wprowadzić wglądu do ww. materiału dowodowego, z uwagi na opatrzenie zawartych w nim dokumentów klauzulą „tajne”, jednak okoliczności faktyczne obu spraw oraz rozważane w ich ramach ziszczenie się przesłanek zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa (względnie bezpieczeństwa i porządku publicznego), jednoznacznie wskazują, że organy administracyjne (i Sądy) w obu sprawach mają wgląd do tych samych dokumentów.

Skoro zatem w ocenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, która to ocena została wyrażona już w trzech wyrokach, zgromadzony w sprawach Skarżącej materiał dowodowy nie przemawiał za tym, że pobyt Lyudmyły Kozlovskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowił jakiegokolwiek zagrożenie, to zaakceptowanie przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w zaskarżonym wyroku ponownego wydania przez Organ II instancji decyzji odmownej (już czwartej w sprawie pobytowej) nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Podkreślić należy, że w sprawie Lyudmyły Kozlovskiej brak jest jakichkolwiek podstaw faktycznych uzasadniających odmowę udzielenia Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ Lyudmyła Kozlovska nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa ani porządku publicznego.

W zaskarżonym wyroku Sąd nie dostrzegł, że w decyzji Organu II instancji, która była przedmiotem skargi administracyjnej, Organ II instancji podniósł, że rzekomo wziął pod uwagę okoliczności podniesione przez Skarżącą w odwołaniu od decyzji Organu I instancji, a dotyczące m.in. (i) wieloletniego, legalnego pobytu Skarżącej w Polsce, (ii) zaproszenia Skarżącej i udzielenia wiz do kilku innych państw członkowskich Unii Europejskiej takich jak: Niemcy, Wielka Brytania (ówczesnie), Francja czy – niebędąca członkiem UE, ale pozostająca w Strefie Schengen – Szwajcaria, już po uznaniu ją za osobę niepożądaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, (iii) przyznania Skarżącej w dniu 28 maja 2019 roku 5-letniego prawa pobytu na terenie Belgii, co doprowadziło do usunięcia w dniu 13 czerwca 2019 roku jej danych z Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu, (iv) niekaralności Skarżącej, (v) kontroli, jaką przeszła kierowana przez Skarżącą Fundacja Otwarty Dialog w związku z przyznaniem jej w 2014 roku koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu określonymi wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, (vi) pozytywnego zaopiniowania Fundacji przez szereg organów, w tym przez Ministra Gospodarki, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Komendanta Stołecznego Policji, (vii) pomyślnego przejścia przez Fundację w 2016 roku w związku z uzyskaną koncesją czynności kontrolnych prowadzonych przez Komendanta Stołecznego Policji, a następnie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, (viii) posiadania przez Skarżącą stabilnego i regularnego źródła dochodu w wysokości wystarczającej do pokrycia kosztów utrzymania oraz posiadania wymaganego ubezpieczenia zdrowotnego, (ix) biegłej znajomości języka polskiego oraz (x) pozostawania w związku małżeńskim z obywatelem polskim. Biorąc jednak rzekomo ww. okoliczności po uwagę, Organ II instancji nie nadał im odpowiedniej wagi, która winna skutkować wydaniem

decyzji uwzględniającej wnioski o udzielenie Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Dodatkowo wskazać należy, co pominął i zaakceptował Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w zaskarżonym wyroku, że jakkolwiek Organ II instancji stwierdził, że przeprowadził dowód z dołączonych do odwołania oraz do pisma z dnia 22 grudnia 2020 roku dokumentów w postaci:

- poświadczonego tłumaczenia z języka mołdawskiego komunikatu prasowego, zamieszczonego na oficjalnej stronie internetowej Prokuratury Republiki Mołdawii pod adresem <http://www.procuratura.md/md/newslst/1211/1/8348/>
- artykułu prasowego pt. „Ludmyla Kozłowska już bez zarzutów. Mołdawia wycofuje się z oskarżeń i zamyka śledztwo” z dnia 13 maja 2020 roku, opublikowanego pod adresem <https://www.gazetaprawna.pl/artykuly/1476303,ludmyla-kozlowska-moldaia-zamyka-sledztwo.html>
- poświadczonego tłumaczenia z języka francuskiego wyroku Krajowego Trybunału Azylowego we Francji z dnia 29 września 2020 roku, przyznającego Mukhtarowi Ablyazovowi status uchodźcy,

to Organ II instancji nie dał temu wyrazu w treści decyzji, która była przedmiotem skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ani nie wskazał, dlaczego nie uznał tych dowodów za wystarczające do wydania pozytywnego dla Skarżącej rozstrzygnięcia.

Na wagę i znaczenie ww. dokumentów i okoliczności z nich wynikających zwrócił uwagę Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 29 stycznia 2021 roku (sygn. akt IV SA/Wa 2176/20), nakazując ich dokładne rozważenie i przeanalizowanie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w kontekście ziszczenia się przesłanek z art. 425 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach.

Podobnej analizy zabrakło w niniejszej sprawie, albowiem Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zaakceptował fakt nierozpatrzenia przez Organ II instancji w sposób pełny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wyciągnięcia z tego materiału niekompletnych i nieprawidłowych wniosków. Gdyby bowiem Organ II instancji prawidłowo zastosował przepisy art. 7, 77 i 80 § 1 k.p.a., wydałby decyzję uchylającą w całości decyzję Organu I instancji oraz orzekł o udzieleniu Skarżącej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czego nie dostrzegł Sąd.

Podkreślenia wymaga, że w sprawie nie istniały ani nie istnieją przesłanki natury faktycznej ani prawnej w odmowie Skarżącej przyznania prawa pobytu rezydenta długoterminowego UE. Wjazd ani pobyt Lyudmyły Kozłowskiej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, zwłaszcza że od maja 2019 roku, tj. od ponad dwóch

lat, może się ona swobodnie przemieszczać po krajach strefy Schengen (i to robi), nie zagraża w żaden sposób bezpieczeństwu państwa.

Ad zarzut II 3).

Decyzja Organu II instancji, która była przedmiotem kontroli Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, pomimo jej obszerności (w szczególności w zestawieniu z Decyzją Organu I instancji), nie przyniosła odpowiedzi na pytania (i) jakie nowe informacje zgromadzone w toku postępowania administracyjnego były podstawą wydania Zaskarżonej Decyzji i poprzedzającej jej Decyzji Organu I instancji, skoro Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w Wyroku uznał dotychczas zgromadzony w sprawie materiał dowodowy za niewystarczający dla odmowy Skarżącej udzielenia prawa pobytu rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również (ii) jaki był wynik analizy Organu w zakresie przedłożonych przez Skarżącą do akt sprawy wniosków dowodowych, które Organ rzekomo miał na uwadze, jednak nie odniósł się do ich treści w Zaskarżonej Decyzji w żadnym zakresie. Odpowiedzi tej nie dostarczył również zaskarżony wyrok.

Na podstawie art. 8 k.p.a. organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania. Zgodnie z treścią art. 11 k.p.a. organy powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy. Z przytoczonej zasady wynika obowiązek ciążący na organach administracji wyczerpującego uzasadnienia swojego rozstrzygnięcia, tak aby przekonać uczestniczące w postępowaniu strony (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 11 sierpnia 2016 r., sygn. akt II SA/Sz 538/16, LEX nr 2116289).

Zaistniałe w niniejszej sprawie uchybienia w tym zakresie świadczą o prowadzeniu postępowania w sposób naruszający zaufanie do władzy publicznej.

Nie negując zasadności instrumentu, jakim jest możliwość nieudzielenia zgody na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polski osobom, które swoją postawą i zachowaniem faktycznie zagrażają bezpieczeństwu państwa, nie sposób zgodzić się, aby w przypadku Skarżącej Lyudmyly Kozlovskiej, która nigdy nie weszła w jakikolwiek konflikt z prawem, nie była karana ani nie prezentowała postawy, która w jakikolwiek sposób mogłaby zagrozić bezpieczeństwu Polski, istniały podstawy do zabrania jej pobytu w Polsce i wjazdu do niej przez ponad 3 lata. Organy administracji, ani też Sąd w zaskarżonym wyroku nie wyjaśniły w żaden sposób podstaw i zasadności stosowania względem Skarżącej tak daleko idących środków ani przyczyn, dla których uznano, że mniej represyjne mechanizmy działania Państwa, w które niewątpliwie aparat władzy

jest wyposażony, w postaci np. monitorowania pobytu cudzoziemca w kraju i jego faktycznych zachowań, miałyby być w niniejszej sprawie niewystarczające. W sprawie nie wyjaśniono więc, czy przy wydawaniu decyzji w przedmiocie odmowy udzielenia Skarżącej zgody na pobyt rezydenta długoterminowego UE zachowano względy proporcjonalności i słuszności, mając m.in. na względzie wieloletni legalny pobyt Skarżącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i fakt, że jest żoną obywatela Polski.

Ad zarzut III 1).

Skarżonym wyrokiem naruszono również prawo materialne.

Zgodnie z treścią art. 214 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, cudzoziemcowi odmawia się udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, jeżeli: (i) nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 211 ust. 1, lub (ii) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Z uzasadnienia Decyzji Organu I instancji wynika, że podstawą odmowy miały być „względy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego”. Zdaniem Organu II instancji były to natomiast „względy bezpieczeństwa państwa”.

Przypomnieć wypada, że w uprzednio wydanej decyzji, tj. decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 października 2018 roku, która została w całości uchylona Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, Organ I instancji również powoływał się na „ochronę bezpieczeństwa i porządku publicznego”, jako na przesłankę rzekomo uzasadniającą odmowę udzielenia Skarżącej prawa pobytu w Polsce. Już wtedy Organ odwoławczy, tj. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, analizując ten sam materiał dowodowy, w decyzji z dnia 15 lutego 2019 roku (również uchylonej Wyrokiem z 05.09.19) nie podzielił tej argumentacji, uznając, że podstawą odmowy wydania wnioskowanej decyzji winny być „względy bezpieczeństwa państwa”.

Przywołane powyżej, wymienne stosowanie przez organy administracyjne przesłanek przewidzianych w art. 214 ust. 1 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach, mających dla Skarżącej niezwykle brzemiennie skutki (a całkowicie zignorowane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie), świadczy o wydawaniu w niniejszej sprawie decyzji w sposób automatyczny, w całkowitym oderwaniu od materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz wiążącego Wyroku z 05.09.19.

Wskazać należy, że analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (zarówno w zakresie jego części niejawniej, jak i okoliczności powoływanych przez Skarżącą, w tym w pismach zawierających wnioski dowodowe), winna doprowadzić do wniosku, że

Lyudmyla Kozlovska nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, a udzielenie jej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE jest jak najbardziej uzasadnione, mając również na względzie fakt, że Skarżąca jest żoną obywatela Polski.

Ad zarzut III 2).

Zgodnie z treścią art. 211 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE udziela się cudzoziemcowi na czas nieoznaczony, na jego wniosek, jeżeli przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie i nieprzerwanie co najmniej przez 5 lat bezpośrednio przed złożeniem wniosku i spełnia **łącznie** następujące warunki:

- (i) posiada źródło stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu,
- (ii) posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- (iii) posiada potwierdzoną znajomość języka polskiego.

Skarżąca przy składaniu wniosku udokumentowała spełnienie wszystkich wskazanych powyżej ustawowych przesłanek warunkujących udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej. Kompletności i poprawności zgromadzonego w tym zakresie materiału dowodowego nie zakwestionował również Organ II instancji ani Sąd w zaskarżonym wyroku.

Pomimo więc faktu, że Skarżąca bezsprzecznie spełnia wszystkie ustawowe wymagania niezbędne do udzielenia jej zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Sąd w zaskarżonym wyroku pominął, że Organ nie nadał tym okolicznościom odpowiedniej wagi i odmówił wydania takiego zezwolenia, mimo że powinno zostać Skarżącej udzielone.

* * *

Kończąc należy wskazać, że Skarżąca od wielu lat działa na rzecz ochrony praw człowieka i obywatela oraz umacniania procesów demokratycznych. Tym bardziej krzywdzące i niezrozumiałe jest uznawanie jej za osobę, która może zagrażać bezpieczeństwu państwa. Okoliczność, że w sprawie wydano już łącznie 4 decyzje administracyjne, a sprawa była dotychczas prowadzona w sposób opieszaly sprawia, że Skarżąca od ponad 3 lat nie może wjechać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

mimo że jej podróżowanie po terytorium strefy Schengen (z wyłączeniem tylko Polski) nie jest niczym ograniczone.

Mając na uwadze całokształt podnoszonych wyżej okoliczności, wnoszę jak w *petitum* skargi.

Joanna Koch
adwokat

W załączeniu:

- odpis skargi wraz z załącznikami.